

CEBİMİZDEKİ EL

Esfender
Korkmaz

esfender@esfenderkorkmaz.com.tr

Ekonomide bıçak
kemiğe dayandı

İki gün önce, Nisan ayı dış ticaret verileri açıklandı. Geçen yılın aynı ayına göre; ■ İhracat yüzde 24 oranında arttı. 23,4 milyar dolar oldu.

■ İthalat ise daha yüksek oranda, yüzde 35 oranında arttı. 29,5 milyar dolar oldu.

■ Dış ticaret açığı yüzde 98 oranında arttı ve 6,1 milyar dolar oldu.

■ Bu gelişle 2022 dış ticaret açığı 100 milyar dolar geçecek.

Bu tabloya bakan iktisatçı olsun veya olmasın, aldı başında bir insan kaygıdır. Çünkü Türkiye, Nisan ayında dış ticarettten zararlı çıkmıştır. Bu şartlarda cari açık da artacak ve doğrudan yabancı yatırım sermaye girişi olmadığı için cari açık artı kadar dış borç stoku da artacaktır.

Bizim medya hep ihracatta yüzde 24,6 artış olduğunu haber yaptı.

Ticaret Bakanı da "Geride bıraktığımız Nisan ayında ihracatımız geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 24,6 artışla 23,4 milyar dolar olmuştur. Bu rakam, tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamıdır" dedi.

Aylık dış ticaret açığı tüm zamanların en yüksek açığı değil mi? Bu açığı nasıl çözeceksin? Bu alanlara girmek hükümetin ve yandaş medyanın işine gelmiyor. Bu durumda okur yazar olan herkes veya olmasa da duyan herkes, dış ticaret açığındaki artışın istikrarı bozacağını ve hepimize yük getireceğini bilir. Bu tabloyu tersten gösteren hükümet üyelerine ve medyaya olan güven düşer. Bunun içindir ki iktidara olan güven dip yaptı. Tüketici güven endeksi en düşük seviyededir.

Akilli bir ekonomi yönetimi, rakamlara takılı atılarak algı yaratmak yerine, dış açıklar için çözüm üretmeye çalışır.

Dış açıklar bu kadar artınca, Türkiye'nin dış borçlarında ödemeye sorunu ortaya çıkacak. Dış borçlarda temerrüde düşebiliriz.

Ashında, Türkiye'nin ihrac ettiği beş yıllık tahvillerde iflas sigorta risk primi de arttı. 612 baz puanına çıktı. Bundan önce hazine 8,62 faizle dış borç aldı. Şimdi bu faiz yüzde 9'a çıktı.

İstanbul Sanayi Odası, Satın Alma Yönetici Endeksinin, İmalat Sanayii için, ISO Türkiye İmalat Sanayii DMI endeksi olarak her ay yayınlıyor. Bu endeks imalat sanayii faaliyet koşullarını ölçen bir endektir. Esik değeri 50'dir. Son ay 49,2'ye geriledi. ISO bu gerilemenin nedenini;

- Maliyet artışı;
- Tedarik sıkıntısı;
- Rusya-Ukrayna savaşının talep üzerindeki baskısı olarak açıkladı.

Maliyet artışı, hem faaliyetleri etkiledi... Hem de yatırımları engelledi.

Nisan Ayı YI-UFE oranı yüzde 121,82 oldu. Bu artış kur artışının da üstünde oldu. Yatırım ve işletme kredi faizleri eksi değerde iken, maliyet artışları neden kur artışının üstünde oldu?

Dış borç faizi yüksektir. Kamu-özel işbirliği yatırımlarında maliyet hem yüksek faiz, hem de ihale sürecindeki sorular ve sorunlar nedeni ile daha yüksek çıkıyor.

Üretici, malımı yerine aynı fiyatla koymam diye maliyetleri yüksek hesap ediyor.

Tarıma verilen destekler GSYH'nin yüzde 0,44'üne geriledi. Tarımsal üretimde girdi maliyetleri yüksektir.

Piyasada oligopol yapılar var. Devlet tekelleri özelleştirme ile özel tekel oldu. Fiyatları istedikleri gibi artırıyorlar.

Ekonomi yönetimi istikrar programı yapmıyor. Yapmıyor... Panik yaşıyor. Siyasiler çözüm tartışmıyor... Küfürleşiyorlar. Toplumda iktidara olan güven dibe vurdu. Herkes aynı panik içinde fiyatları artırıyor.

Bütün bunlarla birlikte siyasi, sosyal ve ekonomik istikrarın bozulmasında en büyük sorun, demokratik baskı gruplarının ortadan kalkması oldu.

AKP iktidara geldiği zaman sendikalaşma oranı yüzde 54,8 idi. Şimdi yüzde 14'e geriledi. Memur sendikaları partizanlaştı.

Devlet, parti devleti oldu... Bürokratlar partizanlardan oluşuyor.

Üniversiteler siyasi militanlara teslim edildi.

İktidar kamu bankalarından alınan ve ne olduğu anlaşılmayan kredilerle medyayı satın aldı. Medya yandaş medya oldu.

Hep birlikte batıyoruz. Ama sanki herkes hipnotize edilmiş. Sesimiz zayıf kalıyor.